

Duration: 3 Hrs

Maximum marks :10

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B. 1. All Questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks allotted to the question.
3. Working Notes should form the part of your answer.

Q 1 A Select the most appropriate option and rewrite the full sentence (Any ten) (10Marks)

- 1 Cost of rectification of defective work is _____
 - a. Debited to profit and Loss Account
 - b. Ignored from Contract Account
 - c. Credited to Contract Account
 - d. Debited to Contract Account

2. Contribution is equal to _____
 - a. Sale – Variable Cost
 - b. Fixed Cost + Profit
 - c. Sales * P/V Ratio
 - d. All the above

3. At Break Even Point the Contribution is equal to _____
 - a. Variable Cost
 - b. Administrative Cost
 - c. Sales Revenue
 - d. Fixed Cost

4. Issue of material is credited to _____
 - a. Stores Ledger Control Account
 - b. W.I.P. Control Account
 - c. Overhead Control Account
 - d. Cost Ledger Control Account

5. The balance of Finished Goods Ledger Control Account represents _____
 - a. Cost of Goods remaining unsold
 - b. Cost of Goods sold
 - c. Cost of W.I.P.
 - d. None of the above

6. Plant specially purchased for the contract is debited to _____
 - a. Contract Account
 - b. Contractee Account
 - c. Plant Account
 - d. None of the above

7. Normal Loss is _____
 - a. Controllable
 - b. Non- Controllable
 - c. Ascertainable
 - d. None of the above

8. Abnormal Loss arises due to _____
 - a. Normal circumstances
 - b. Abnormal circumstances
 - c. Evaporation
 - d. None of the above

9. Excess of Actual Cost over Standard cost is _____
 - a. Favourable Variance
 - b. Abnormal Gain
 - c. Unfavourable Variance
 - d. None of the above

10. ABC stands for _____
- Activity based costing
 - ABC Analysis
 - Asset Based Control
 - All the Above

11. Work uncertified is valued at _____
- Market Price
 - Cost
 - Cost or Market Price whichever is less
 - Cost or Market Price whichever is higher

12. Cost Ledger contains _____
- Stores Ledger Control
 - Wages Control
 - Factory Overhead Control
 - All the above

1 . B. State whether the following statements are true or false **(Any Ten)** (10Marks)

- In Cost Accounts all Personal Accounts are maintained.
- Normal Loss Account is debited to Process Account
- Contribution is equal to profit
- Increase in fixed cost does not affect Break Even Point
- Standard Cost is estimated Cost
- Material Price Variance arises due to change in quantity
- WIP Ledger shows cost of goods unfinished.
- Each contract Account is considered as separate unit of Cost
- The purpose of retention money is to safeguard against the risk of loss due to faulty workmanship
- Abnormal Gain arises when Actual Loss is less than expected Normal Loss
- Joint product is additional product manufactured
- P/V Ratio is a test of profitability

Q. 2 (A) A Product passes through two processes. Start and Jump (15 Marks)

The Output of Process Start becomes the input of process Jump and the output of process Jump is transferred to warehouse. The quantity of raw material introduced into process Start is 20,000 Kg. at Rs 9 per Kg. The cost and output data for the month under review are as under:

Particulars	Amount (Rs.)	
	Process Start	Process Jump
Direct Materials	75,000	55,000
Direct Labour	25,000	15,000
Production Overheads	59,000	40,250
Normal Loss	8 %	5 %
Output- units	18,000	17,500
Value of Scrap per Unit	2	3

The Company's policy is to fix the selling price of end product in such a way as to yield a profit of 25% on selling price.

Prepare : Process Accounts, Abnormal Gain A/C, Abnormal Loss A/c and Determine the selling price per unit of the end product.

OR

Q.2. (B) Survey Ltd. Provides you the following information for the month of January 2019 about its processes Down , Middle and Up (15 Marks)

Particulars	Down	Middle	Up
Basic Raw material introduced in units	20,000	4,420	3,740
Cost of Basic Raw Material Per Unit Rs	24	28	32
Labour Charges Rs.	3,33,100	2,83,300	2,34,400
Sundry Material Rs.	1,66,100	1,10,560	99,880
Factory Overhead Rs.	1,92,000	1,17,480	97,920
Normal Loss(% of total no. of units input)	3%	5%	7%
Scrap Value per unit Rs.	12	15	21
Output transferred to next process %	70%	60%	-
Output sold at the end of the process	30%	40%	100%
Selling price per unit of output sold Rs.	65	88	110

Prepare Process Accounts

Q.3.(A) Mango Village Ltd. commenced a contract on 1st April 2017. (15 Marks)
 The total Contract price was for Rs 70,00,000 and It is likely to be completed on 31st December,2018. The actual expenditure upto 31st March, 2018
 And subsequent estimated expenditure upto 31st December,2018 are given below:

Particulars	Actual Expenditure Upto 31-3-2018	Estimated Expenditure from 01.04.2017 to 31.12.2018
Material issued	18,40,000	14,20,000
Wages	8,80,000	6,40,000
Road Making charges	40,000	60,000
Other Expenses	2,00,000	3,10,000
Plant purchased	6,00,000	-
Architect Fees % of Work Certified	5 %	5 %
Work Certified (Cumulative)	40,00,000	70,00,000
Work Uncertified	2,50,000	-
Cash Received during the year	35,00,000	35,00,000

The plant is subject to annual depreciation @20%p.a. on original cost.
 It was decided that the profit to be taken credit for should be that portion of estimated net profit to be realised on completion of the contract which the work certified bears to the total contract price as on 31st March, 2018.
 You are required to prepare contract Account for the year ended 31st March, 2018 and show your calculation of profit/Loss for the year ended 31st March,2018.

OR

Q 3(B) Amit Construction Pvt. Ltd. engaged on two contracts Hand & Gloves. From their Books of Accounts the following Particulars are obtained in respect of the year 2018.

(15 Marks)

Particulars	Contract Hand Rs	Contract Gloves Rs.
Contract Price	36,00,000	30,00,000
Material Purchased	9,60,000	3,60,000
Wages Paid	8,40,000	2,10,000
Material Returned	24,000	12,000
Direct Expenses	3,60,000	1,80,000
Administrative Charges	1,62,000	48,000
Plant Installed	4,80,000	4,20,000
Wages Outstanding on 31-12-2018	96,000	72,000
Material at site on 31-12-2018	1,32,000	48,000
Work Certified	25,20,000	8,10,000
Cash Received	22,68,000	7,50,000
Value of Plant on 31-12-2018	3,90,000	3,84,000
Work Uncertified	1,38,000	60,000

On 30th November, 2018, Material costing Rs 54,000 have been transferred to contract Gloves from Contract Hand.

You are required to show Contract Accounts and the amount of profit/Loss that may be transferred to Profit & Loss Account

Q.4(A) A Ltd follows non-integrated system of accounting.

(15 Marks)

Following is the Trial balance as on 31/3/2017

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Stores Ledger Control Account	7,50,000	
Work-in-progress Control Account	6,00,000	
Finished Goods Control Account	10,50,000	
Cost Ledger Control Account		24,00,000

Following were the transactions during the year ended 31/3/2018

Material purchased	Rs.22,50,000
Material issued to production	Rs. 9,00,000
Indirect Material for Factory	Rs. 1,20,000
Indirect Material for Office	Rs. 30,000
Direct waged paid	Rs. 7,50,000
Indirect wages paid	Rs.1,50,000
Office overhead paid	Rs. 90,000
Office overhead absorbed	Rs. 1,14,000
Factory Overhead incurred	Rs.90,000
Factory Overhead charged to production	Rs.3,55,000
Finished Goods produced	Rs.24,00,000
Cost of Finished Goods Sold	Rs.30,00,000
Sales	Rs.36,00,000

Prepare the following accounts for the year

1. Stores Ledger Control A/c
2. Work-in-progress control A/C
3. Finished Goods Control A/C
4. Cost Ledger Control A/C
5. Factory Overhead Control A/C
6. Office Overhead control A/C
7. Costing Profit and Loss Account A/C

OR

Q4 (B)

- 1) From the following information ,Calculate Labour Variances (7 Marks)

Standard for 3 units	18 Hours
Standard Rate per unit	Rs 36
Actual Production	10,000 Units
Actual Hours Worked	62,000 Hours
Actual Rate Per Hour	Rs 5

- 2) Following information is available in respect of Tara Ltd. and Chand Ltd.:

Particulars	Tara Ltd. (Rs)	Chand Ltd. (Rs)	(8Marks)
Sales	37,00,000	45,00,000	
Variable cost	29,60,000	33,75,000	
Profit	1,40,000	3,25,000	

Calculate:

- I) P/V Ratio of both Companies
- II) Fixed Cost of both Companies
- III) Break Even sale of both the companies
- IV) Margin of safety of both the companies

Q5.A) . A company annually manufactures and sells 30,000 units of a product, (15 Marks)
the selling price of which Rs 60 per unit

Material Cost	Rs 4,00,000
Labour Cost	Rs 1,70,000
Overheads Variable	Rs.1,50,000
Overhead fixed	Rs 3,60,000

You are required to compute:

- I) P/V Ratio
- II) Break-even sales in units
- III) Break Even sales in Rupees.
- IV) Sales to earn a profit of Rs 3,00,000.
- V) Profit when 50,000 units are sold
- VI) New Break Even Point in Rupees if fixed cost is reduced by 20%

OR

Q5 (B) Calculate Material and Labour Variances from the following. (15 Marks)

Standard Cost per Unit

Material 80Kg @ Rs 50 per Kg

Labour 100 Hrs @ Rs 2Per Hr.

Actual for production of 200 units

Material 15000Kg @ Rs 45 Per Kg

Labour 18000Hrs @ Rs 3 Per Hr

Q6. A) Describe in brief the costing procedure adopted in process costing (10Marks)

B) Explain Life Cycle Costing (10Marks)

OR

Write short notes on (Any Four) (20Marks)

1. Break Even Point
2. Normal Loss
3. Retention Money
4. Work Uncertified
5. Cost Drivers related to business function of Marketing
6. Work-In-Progress Control Account

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. उत्तरासाठीचे टाचण हे उत्तराचा भाग मानला जाईल.
४. इंग्रजी भाषेतील प्रश्न प्रमाणित मानावेत.

प्र.१ अ) सर्वात योग्य विकल्पाची निवड करून वाक्ये पुन्हा लिहा. (कोणतेही दहा)

१०

- १) उणीव असलेल्या कामाच्या दुरुस्तीची किंमत ही _____ .
अ) नफा आणि तोटा खात्यात नावे केले ब) कंत्राट खात्यातून दुर्लक्षित केले
क) कंत्राट खात्यात जमा केले ड) कंत्राट खात्यात नावे केले
- २) हिस्सा हा _____ शी समान आहे.
अ) विक्री - बदलती किंमत ब) स्थिर किंमत + नफा
क) विक्री X नफा आकारमान गुणोत्तर ड) वरील सर्व
- ३) ना नफा ना तोटा बिंदूच्या वेळी हिस्सा हा _____ बरोबर समान आहे.
अ) बदलती किंमत ब) प्रशासकीय किंमत
क) विक्री महसूल ड) स्थिर किंमत
- ४) सामग्री दिल्याची नोंद ही _____ जमा केली जाते.
अ) भांडार खाते वही नियंत्रण खाते ब) चालू काम नियंत्रण खाते
क) उपरीपरिव्यय नियंत्रण खाते ड) परिव्यय खातेवही नियंत्रण खाते
- ५) तयार मालाची खतावणी नियंत्रण खात्याची शिल्लक ही _____ दर्शविते.
अ) उर्वरित न विकलेल्या मालाची किंमत ब) विक्री केलेल्या मालाची किंमत
क) चालू कामाची किंमत ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- ६) कंत्राटसाठी खास खरेदी केलेले सयंत्र हे _____ नावे केले जाते.
अ) कंत्राट खाते ब) कंत्राटी खाते
क) सयंत्र खाते ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- ७) सामान्य तोटा हा _____ आहे.
अ) नियंत्रण क्षम ब) नियंत्रण क्षम नसलेला
क) अचूक ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

- ८) असामान्य नुकसानीमुळे _____ निर्माण होते.
- अ) सामान्य परिस्थिती
ब) असामान्य परिस्थिती
क) निस्सारण (गळती)
ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- ९) मानक किमतीपेक्षा वास्तविक किंमत जास्त असेल तर _____ आहे.
- अ) अनुकूल फरक
ब) असामान्य लाभ
क) प्रतिकूल फरक
ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- १०) एबीसी चा फुल फॉर्म _____.
- अ) एक्टिविटी बेसड् कॉस्टिंग
ब) एबीसी अर्नॅलिसीस
क) अॅसेट बेसड् कंट्रोल
ड) वरीलपैकी सर्व
- ११) अप्रमाणित कामाची किंमत ही _____ आहे.
- अ) बाजारपेठ किंमत
ब) किंमत
क) किंमत किंवा बाजारपेठ किंमत यामध्ये जी कमी
ड) किंमत किंवा बाजारपेठ किंमत यामध्ये जी जास्त
असेल ती किंमत
- १२) परिव्यय खतावणी _____ मध्ये असते.
- अ) भांडार खतावणी नियंत्रण
ब) मजुरी नियंत्रण
क) कारखाना उपरीपरिव्यय नियंत्रण
ड) वरील सर्व
- ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य आहेत ते लिहा (कोणतेही दहा)
- १) परिव्यय खात्यात सर्व वैयक्तिक खाती राखली जातात.
२) सामान्य तोटा खाते हे प्रक्रिया खात्याला नावे केले आहे.
३) हिस्सा हा नफ्याच्या समान असतो.
४) स्थिर किमतीतील वाढीचा ना नफा ना तोटा बिंदूत कोणताही परिणाम पडत नाही.
५) मानक किंमत ही प्रकल्पित किंमत आहे.
६) प्रमाणात बदल झाल्यामुळे सामग्री किंमतीत फरक निर्माण होतो.
७) चालू काम खातेवही ही अपूर्ण मालाची किंमत अधोरेखित दर्शविते.
८) प्रत्येक कंत्राट खात्यात स्वतंत्र एककाची किंमत विचारात घेतली जाते.
९) राखून ठेवलेल्या पैशाचा हेतू हा चूकीच्या कामगारांमुळे झालेल्या जोखमीच्या विरोधात आहे.
१०) असामान्य नफ्यात वाढ केली, तेव्हा वास्तविक तोटा हा अपेक्षित सामान्य तोटा हा कमी होतो.
११) संयुक्त उत्पादन हे अतिरिक्त उत्पादन उत्पादित आहे.
१२) नफा / आकारमान अनुपात हा लाभ प्राप्तीची साक्ष आहे.

१०

प्रश्न.२

एका वस्तूचे उत्पादन होताना ते दोन प्रक्रियेतून जाते. स्टार्ट प्रक्रियेत तयार झालेले उत्पादन हे जंप प्रक्रियेत पाठविले जाते व शेवटी तयार माल खात्यात पाठविले जाते. स्टार्ट प्रक्रियेत प्रारंभी कच्चा माल २०,००० कि.ग्रॅ. रु.९ प्रति किलो आहे. महिन्याच्या अखेरीस किंमती व तयार असलेली माहिती खालीलप्रमाणे दिलेली आहे.

१५

तपशील	स्टार्ट प्रक्रिया	जंप प्रक्रिया
प्रत्यक्ष माल	रु.७५,०००	रु.५५,०००
प्रत्यक्ष मजुरी	रु.२५,०००	रु.१५,०००
उत्पादन उपरी परिव्यय	रु.५९,०००	रु.४०,२५०
सामान्य अपव्यय	८%	५%
तयार झालेले उत्पादन (नगसंख्या)	१८,०००	१७,५००
अपव्ययाचे मोलमूल्य प्रतिनगास(रु)	२	३

शेवटच्या उत्पादनावरील विक्रीच्या किंमतीच्या २५% नफा हा कंपनीच्या धोरणानुसार निश्चित केलेला आहे. तयार करा.

अ) प्रक्रिया खाती, असामान्य नफा खाते, असामान्य तोटा खाते.

ब) अंतिम उत्पादनाच्या प्रति नागाची विक्री किंमत निश्चित करा.

किंवा

प्र.२ ब) जानेवारी, २०१९ महिन्यासाठीची डाऊन प्रक्रिया, मिडल प्रक्रिया आणि अप प्रक्रिया खालील माहिती सर्वे लि. ने उपलब्ध करून दिलेली आहे.

१५

तपशील	डाऊन	मिडल	अप
प्रारंभी मुलभूत कच्चा माल-नग	२०,०००	४,४२०	३,७४०
प्रतिनग मुलभूत कच्चा माल- किंमत रु.	२४	२८	३२
मजुरी खर्च रु.	३,३३,१००	२,८३,३००	२,३४,४००
किरकोळ सामग्री रु.	१,६६,१००	१,१०,५६०	९९,८८०
कारखाना उपरी परिव्यय	१,९२,०००	१,१७,४८०	९७,९२०
सामान्य अपव्यय (प्रक्रियेत पाठविलेल्या एकूण नगाच्या (%))	३%	५%	७%
अपव्ययाचे मोडमूल्य प्रतिनगास रु.	१२	१५	२१
तयार झालेले उत्पादन नंतरच्या येणाऱ्या प्रक्रियेत पाठविले (%)	७०	६०	-
तयार झालेले उत्पादन प्रक्रियेच्या शेवटी विक्री (%)	३०%	४०%	१००%
तयार झालेल्या उत्पादनाची प्रतिनग विक्री किंमत (रु.)	६५	८८	११०

प्रक्रिया खाती तयार करा.

प्र.३अ)

मॅगो ग्राम लि. यांनी १ एप्रिल, २०१७ रोजी कंत्राटकाला सुरुवात करून ते ३१ डिसेंबर, २०१८ रोजी पूर्ण होण्याची शक्यता आहे. एकूण कंत्राटकाची किंमत रु.७०,००,००० होती.

१५

३१ मार्च, २०१८ पर्यंतचा वास्तविक खर्च आणि येणाऱ्या ३१ डिसेंबर, २०१८ पर्यंतचा अंदाजपत्रकीय कंत्राटकाचा खर्च खालीलप्रमाणे दिलेला आहे.

तपशील	वास्तविक खर्च ३१.३.२०१८ पर्यंत (रु.व %)	अंदाजित खर्च १.४.२०१८ ते ३१.१२.२०१८ (रु. व %)
माल पाठविला	१८,४०,०००	१४,२०,०००
मजुरी	८,८०,०००	६,४०,०००
रस्ता बनविण्याचा खर्च	४०,०००	६०,०००
इतर खर्च	२,००,०००	३,१०,०००
सयंत्र खरेदी	६,००,०००	-----
वास्तू विशारद शुल्क (% प्रमाणित कामाच्या)	५%	५%
प्रमाणित काम	४०,००,०००	७०,००,०००
अप्रमाणित काम	२,५०,०००	-----
रक्कम मिळाली	३५,००,०००	३५,००,०००

सयंत्रावर वार्षिक घसारा २०% दराने हा मूळ किंमतीवर आकारावयाचा आहे.

असे ठरविण्यात आले की, ३१ मार्च, २०१८ रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठी कंत्राटचा नफा जमा करण्यासाठीचे प्रमाण कंत्राट संपल्यानंतरच्या नफ्याच्या प्रमाणानुसार वर्षाअखेरीस प्रमाणित कामाच्या व एकूण कंत्राटाच्या किंमतीवर आधारित आहे.

३१ मार्च, २०१८ रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठीचे कंत्राट खाते तयार करा. दि. ३१ मार्च, २०१८ रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठीचा नफा, कंपनीच्या नफा तोटा पत्रकात नावे करण्यासाठीची आकडेमोड दाखवा.

किंवा

प्र.३ ब) अमित कन्स्ट्रक्शन प्रा. लि. ची दोन कंत्राट हॅन्ड आणि ग्लोव्हज कामाची आहेत. २०१८ च्या वर्षातील त्यांच्या १५ खात्यांच्या पुस्तकांमधून तपशिल खालीलप्रमाणे मिळालेला आहे.

	कंत्राट – हॅन्ड(रु.)	कंत्राट – ग्लोव्हज(रु.)
कंत्राट मूल्य	३६,००,०००	३०,००,०००
माल खरेदी	९,६०,०००	३,६०,०००
मजुरी दिली	८,४०,०००	२,१०,०००
माल परत	२४,०००	१२,०००
प्रत्यक्ष खर्च	३,६०,०००	१,८०,०००
प्रशासकीय खर्च	१,६२,०००	४८,०००
सयंत्र उभारणी खर्च	४,८०,०००	४,२०,०००
जमा झालेली मजुरी (३१.१२.२०१८ पर्यंत)	९६,०००	७२,०००
कंत्राटाच्या ठिकाणचा माल (३१.१२.२०१८ पर्यंत)	१,३२,०००	४८,०००
प्रमाणित काम	२५,२०,०००	८,१०,०००
रोख रक्कम मिळाली	२२,६८,०००	७,५०,०००
सयंत्र मूल्य (३१ डिसेंबर, २०१८ ची)	३,९०,०००	३,८४,०००

अप्रमाणित काम	१,३८,०००	६०,०००
---------------	----------	--------

३० नोव्हेंबर, २०१८ रोजी कंत्राट हॅन्ड कडून रु. ५४,००० किंमतीचा माल कंत्राट ग्लोव्हजला पाठविला.

वरील माहितीवरून आपण कंत्राट खाते आणि नफा-तोटा खात्याला हस्तांतरीत केलेली नफ्याची रक्कम काढा.

प्र.४ अ) ए. लि. ची लेखांकनाची विभाजित प्रणाली खालीलप्रमाणे:

१५

३१ मार्च, २०१७ रोजीचा ताळेबंद खालील प्रमाणे

तपशील	नावे (रु.)	जमा (रु.)
भांडार खतावणी नियंत्रण खाते	७,५०,०००	-----
चालुकाम खतावणी नियंत्रण खाते	६,००,०००	----
तयार पक्का मालसाठा नियंत्रण खाते	१०,५०,०००	-----
परिव्यय खतावणी नियंत्रण खाते	-----	२४,००,०००

३१ मार्च, २०१८ रोजी संपलेल्या वर्षातील झालेले व्यवहार हे खालील प्रमाणे होते.

	रुपये.
माल खरेदी	२२,५०,०००
माल उत्पादनास पाठविला	९,००,०००
कारखान्यासाठी अप्रत्यक्ष माल	१,२०,०००
कार्यालयासाठी अप्रत्यक्ष माल	३०,०००
प्रत्यक्ष मजुरी दिली	७,५०,०००
अप्रत्यक्ष मजुरी दिली	१,५०,०००
कार्यालय उपरी परिव्यय दिला	९०,०००
कार्यालय उपरीपरिव्यय अंतर्भूत खर्च	१,१४,०००
कारखाना उपरीपरिव्यय खर्च	९०,०००
उत्पादनास कारखाना उपरीपरिव्यय खर्च	३,५५,०००
उत्पादित पक्का माल	२४,००,०००
पक्क्या मालाची विक्री किंमत	३०,००,०००
विक्री	३६,००,०००

वर्षासाठी खालील खाते तयार करा.

- १) भांडार खतावणी नियंत्रण खाते
- २) चालू काम नियंत्रण खाते
- ३) तयार पक्का मालसाठा नियंत्रण खाते
- ४) परिव्यय खतावणी नियंत्रण खाते
- ५) कारखाना उपरी परिव्यय नियंत्रण खाते
- ६) कार्यालय उपरीपरिव्यय नियंत्रण खाते
- ७) परिव्यय नफा आणि तोटा खाते.

प्र.४ ब) १) खालील माहितीवरून मजुरी परिव्यय फरकांची आकडेमोड करा.

प्रमाणित – ३ नगांसाठी १८ तास

०७

प्रमाणित प्रतिनग दर	रु. ३६
वास्तविक उत्पादन	१०,००० नग
वास्तविक कामाचे तास	६२,००० तास
वास्तविक एका तासाचा दर	रु. ५

२) तारा लि. व चांद लि. च्या संबंधीत खालील माहिती उपलब्ध आहे.

तपशील	तारा लि. (रु.)	चांद लि. (रु.)
विक्री	३७,००,०००	४५,००,०००
बदलती किंमत	२९,६०,०००	३३,७५,०००
नफा	१,४०,०००	३,२५,०००

दोन्ही कंपन्यांची आकडे मोड करा.

१. नफा / आकारमान गुणोत्तर
२. स्थिर परिव्यय
३. ना नफा ना तोटा विक्री किंमत
४. सुरक्षितता सिमा

प्र.५ अ) एक कंपनी दरवर्षी एका वस्तूचे उत्पादन व विक्री ही ३०,००० नगांची करते, तसेच विक्रीची किंमत ही प्रतीनग रु. ६० प्रमाणे आहे. १५

माल परिव्यय	रु. ४,००,०००
मजुरी परिव्यय	रु. १,७०,०००
उपरीपरिव्यय - बदलता	रु. १,५०,०००
उपरीपरिव्यय - स्थिर	रु. ३,६०,०००

वरील माहितीवरून तुम्ही आकडेमोड करून किंमती काढा.

१. नफा / आकारमान गुणोत्तर
२. ना नफा ना तोटा - विक्री ही नगामध्ये
३. ना नफा ना तोटा - विक्री ही रुपयांत
४. रु. ३,००,००० नफा मिळविण्यासाठीची विक्री
५. ५,००० नग विक्री केली तर नफा किती
६. जर स्थिर परिव्यय २०% कमी केला, तर नवीन ना नफा ना तोटा बिंदू हा रुपयात काढा.

किंवा

प्र.५ ब) खालील माहितीवरून सामग्री व मजुरी परिव्ययांची आकडे मोड करा. १५

मानक परिव्यय प्रतीनग

सामग्री ८० कि.ग्रॅ. रु. ५० प्रति कि.ग्रॅ.
मजुरी १०० तास रु. २ प्रति तास
वास्तविक उत्पादनासाठी २०० नग
सामग्री १५,००० कि.ग्रॅ., रु४५ प्रति कि.ग्रॅ.
मजुरी १८,००० तास, रु. ३ प्रती तास

- प्र.६ अ) प्रक्रिया परिव्ययात परिव्ययांकन कार्यपद्धती कोणती स्विकारली याविषयी थोडक्यात वर्णन करा. १०
ब) जीवन चक्र परीव्ययांकनावर स्पष्टीकरण द्या. १०

किंवा

खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा. २०

- १) ना नफा ना तोटा बिंदू
- २) सामान्य तोटा
- ३) सुरक्षा हमी रक्कम
- ४) अप्रमाणित काम
- ५) बाजारपेठेच्या किंमत क्षमतेसंबंधी व्यावसायिक कार्य
- ६) चालू काम नियंत्रण खाते.
